

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/90/2017
Identifikačné číslo spisu: 1111245021
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1111245021.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore pôvodného žalobcu Y., zomrelého XX.X.XXXX, naposledy bývajúceho v O., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, I. Karvaša č. 1, o zaplatenie 13 202,12 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8 C 220/2011, o dovolaní Z. narodenej X. X. XXXX, bývajúcej v O., zastúpenej Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. septembra 2014 sp. zn. 6 Co 431/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 18. februára 2014 č. k. 8 C 220/2011-214 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. septembra 2014 sp. zn. 6 Co 431/2014 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. septembra 2014 sp. zn. 6 Co 431/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 18. februára 2014 č. k. 8 C 220/2011-214, ktorým zamietol žalobu o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. V oboch rozsudkoch bol za žalobcu označený Y., narodený XX. Q. XXXX.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie 4. decembra 2014 Z., narodená X. X. XXXX., bývajúca v O., manželka Y. (ďalej len „dovolateľka“), ktorá prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovala, okrem iného, z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) dôvodiac, že pôvodný žalobca manželka Y. zomrel XX. U. XXXX.

3. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu považovala rozhodnutie odvolacieho súdu za správne.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona,

zostávajú zachované.

5. Zohľadňujúc vzájomnú súvzťažnosť ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok dovolaní podaných do 30. júna 2016, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery prijaté v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

6. Dovolanie podané do 30. júna 2016, v prípade ktorého podľa vtedy platnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania (napr. pre nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania uvedenej v § 241 ods. 1 veta druhá OSP) ani pre odmietnutie dovolania (napr. z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ OSP) vyvolalo procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy bol daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali.

7. Podľa dovolacieho súdu v danej sporovej veci nie je daný dôvod na zastavenie ani na odmietnutie dovolania, pretože dovolanie je v dôsledku procesnej vady konania prípustné.

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP a proti uzneseniu § 239 OSP. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP.

9. V danom prípade je dovolaním napadnutý (potvrdzujúci) rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov uvedených v ustanoveniach § 238 ods. 2 a 3 OSP, proti ktorým dovolanie bolo prípustné.

10. Dovolateľkou sledovaný účel podania dovolania by preto nastal len vtedy, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 OSP.

11. V dovolaní namietaná vada v konaní súdov nižšieho stupňa podľa § 237 ods. 1 písm. b/ OSP dopadala na prípady, v ktorých ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania (strana sporu), nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (stranou sporu). Predpokladom spôsobilosti byť účastníkom konania (stranou sporu) bola hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť fyzických osôb mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

12. V danom prípade zo spisu vyplýva, že Y, ktorý sa pôvodne zúčastňoval sporu v procesnom postavení žalobcu, zomrel XX. U. XXXX. Súd prvého stupňa, hoci mu bolo úmrtie žalobcu Y. oznámené a bola mu doručená aj kópia úmrtného listu a okruh do úvahy prichádzajúcich dedičov (č. l. 23a až 26 spisu), v spore naďalej konal s Y. a v spore napokon rozhodol 18. februára 2014. Toto pochybenie súdu prvej inštancie nenapravil ani odvolací súd.

13. Postup súdov nižšej inštancie tak má vadu podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ OSP. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 CSP), v ktorom súd bude postupovať podľa ustanovení § 63

CSP.

14. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.